

T.C
DÜZCE VALİLİĞİ

DÜZCE REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

SIKÇA SORULAN SORULAR

Hazırlayan:

Osman AKTAN

Özel Eğitim Öğretmeni

Düzce Rehberlik ve Araştırma Merkezi Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü

ÖNSÖZ

Günümüzde özel eğitim hizmetlerinin önemi giderek daha iyi anlaşılmakta, nitelikli şekilde sunulan hizmetler eğitimde başarı ve verimliliği önemli ölçüde etkilemektedir. Eğitimde özel eğitim hizmetlerinin niteliğinin gelişmesi, özel eğitim alanındaki bilimsel gelişmelerin uygulama alanına yansması, okul yönetimlerinin bu faaliyetleri desteklemesi, demokratik eğitim anlayışının ve değişen öğrenci - veli profilinin bir sonucu olarak özel eğitim hizmetleri de eğitim sistemi içerisinde önemli bir yer tutmaya başlamıştır.

Eğitimde sunulan özel eğitim hizmetleri, temel olarak eğitim-öğretim sürecinde yer alan tüm paydaşların işbirliği ile öğrencilerin her yönden sağlıklı gelişimini ve akademik başarılarını arttırmayı hedefler. Okullar öğrencilerin akademik yönden gelişimlerinin yanı sıra; öğrencilerin ilgi ve yeteneklerinin farkına varmaları, olumlu tutumlar geliştirmeleri, seçeneklerinin ve çevre olanaklarının farkına varmaları, kendilerini tanımaları ve böylelikle kendi potansiyellerini geliştirerek kendilerini gerçekleştirmelerine yardım etmek gibi önemli görevler üstlenen eğitim kurumlarıdır. Düzce Rehberlik ve Araştırma Merkezi olarak okullarımızda eğitim-öğretim hizmetlerinde niteliğin geliştirilmesine katkı sağlanması ve sunulan özel eğitim hizmetlerinin planlı, etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi öncelikli hedeflerimiz arasındadır.

Okullarımızda yürütülen özel eğitim hizmetleri ile ilgili olarak paydaşlarımızı bilgilendirmek için hazırlanan bu çalışmanın, sunulan hizmetlerin yürütülmesinde işleyiş esaslarını ortaya koymada ve tereddüt edilen noktaların aydınlatılması adına önemli katkılar yapacağı kanaatindeyim. Özel eğitim konusunda eğitim paydaşlarımızın sıklıkla ihtiyaç duyduklarını düşündüğümüz bazı konularda derlemiş olduğumuz soru-cevap formatıyla hazırlanan bu çalışmanın kısa sürede bir çok kişiye ulaşacağını, okullarımızda sunulan özel eğitim hizmetleri ile ilgili çalışmalara somut bir katkı sunacağına inanıyor ve çalışmalarında kolaylıklar diliyorum.

Kadir ÖKSÜZ

Düzce Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürü

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	3
SIKÇA SORULAN SORULAR.....	5
1.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaat Şekilleri Nelerdir?	5
2.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Başvurular Nasıl Yapılır?	5
3.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatta Veliden İstenilen Belgeler Nelerdir?.....	5
4.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatta Velayet Sahibinden İstenilen Belgeler Nelerdir?..	5
5.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatta Okuldan İstenilen Belgeler Nelerdir?.....	6
6.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatta Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinden İstenilen Belgeler Nelerdir?.....	6
7.Eğitsel Değerlendirme İsteği Formunun Hazırlanması	6
8. Bireysel Gelişim Raporu nasıl doldurulur?	6
9.Bakanlık Eğitsel Değerlendirme İsteği Formunda ve Bireysel Gelişim Raporunda neden sayı ve üst yazı istiyor?.....	7
10.Değerlendirme Süreci Nasıldır?	7
11.Karar Süreci Nasıldır?	7
12.Çıkan Kararlar (Resmi Tedbirler) Nelerdir?	7
13.Çıkan Kararlar (Resmi Tedbirler) Nelerdir?	9
14.Okul Öncesi Kararlarını Uzatma Veya 1. Sınıf Yaşındaki Öğrencilerin Kaydını Okul Öncesine Alma Nasıl Olur?.....	9
15.BEP Nasıl Hazırlanır?	9
16.BEP Birimi Kimlerden Oluşur?.....	10
17.BEP Birimi Ne zaman toplanır?	10
18.BEP Biriminde Neler Yapılır?.....	10
19.Özel eğitime tabi öğrencilerin devam/devamsızlık durumu nasıldır?	10
20. Kaynaştırma Uygulaması nedir?	10
21. Sınıf kaynaştırma öğrencisine sınıf tekrarı yaptırılır mı?	11
22.Kaynaştırma ve özel eğitim öğrencilerinin sınıf geçme ve notları nasıl yapılır?	11
23.Sınav Tedbiri nasıl alınır?	11
24.Sınav Tedbiri öğrenciye ne kazandırır?.....	11
25. Özel eğitim hizmetlerinden yararlanan öğrenciler hangi şartlarda zorunlu öğrenime devam edemez?	11
26. Özel eğitim öğrencileri İçin ikamet adresi şart mıdır? Veli istediği okula kayıt yaptırabilir mi? 11	
27. Öğrencim kaynaştırma öğrencisi ancak elimde raporu yok ne yapmalıyım?	11
28. Öğrencimin öğrenme açısından akranlarından geri kaldığını düşünüyorum ne yapmalıyım?	12

29. Öğrencimin özel eğitim öğrencisi olduğunu düşünüyorum ancak anne ve babası rehberlik ve araştırma merkezine gitmesini istemiyor ne yapabilirim?.....	12
30. Eğitsel tanınması farklı olan öğrenciler aynı özel alt sınıfta eğitim görebilir mi?	12
31. Sınıf kaynaştırma öğrencim ve/veya çocuğum var TEOG sınavlarına nasıl girecek?	12
32. Öğrencim okula yeni kayıt oldu. Eski raporu geçerli midir?	12
33. Öğrencimi rehberlik ve araştırma merkezine göndermek üzere rehberlik ve araştırma merkezinden randevu aldım. Bireysel gelişim raporunu mu? Eğitsel değerlendirme istek formunu mu? hangisini doldurmalıyım?	13
34. Çocuğum okula gidemeyecek derecede hasta evde eğitim hizmetinden yararlanabilir mi?	13
35. İlk, orta ve liselerde özel eğitim sınıfı açma şartları nelerdir?	13
36. İlkokul ortaokul ve liselerde destek eğitim odası açma şartları nelerdir?	14
38. Destek eğitim odasına öğretmen görevlendirmeleri nasıl yapılmaktadır?	15
KAYNAKÇA	16

SIKÇA SORULAN SORULAR

1.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaat Şekilleri Nelerdir?

Okulun inceleme isteği (Okul seviyesine göre Okulöncesi, İlköğretim, ortaöğretim Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu ile), Bireyin şahsen destek eğitim isteği (18 yaşından büyük ve zihinsel bir engeli olmayan bireyler için), Velinin isteği şeklinde olmaktadır.

2.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Başvurular Nasıl Yapılır?

Düzce Rehberlik ve Araştırma Merkezine inceleme isteği bulunmak için yapılan başvurular destek eğitim amaçlı ise telefon ya da bizzat Rehberlik ve Araştırma Merkezine gelmek suretiyle alınmaktadır. Okul incelemelerinde ise; okul eğitsel değerlendirme isteği formunu göndererek merkezimiz tarafından randevu verilebileceği gibi telefon ile de randevu alınabilmektedir.

3.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatta Veliden İstenilen Belgeler Nelerdir?

- ❖ RAM' a başvuran tüm velilerin veya zihinsel engeli bulunmayan bireylerin dilekçe ile başvurması gerekmektedir. Dilekçede veli/birey imzası, adresi, telefon numarası ve tarih mutlaka olmalıdır.
- ❖ 15 yaş ve üstü olan öğrencilerin incelemeye alınması için 4 adet fotoğraf gerekmektedir. RAM' a başvuran veli ve öğrencinin nüfus cüzdan fotokopileri ile gelmeleri gerekmektedir.
- ❖ Velilerin mutlaka nüfus cüzdanının asıllarını yanında getirmeleri ve ibra etme zorunlulukları vardır. Velinin nüfus cüzdanını ibra edememesi durumunda öğrenci incelemeye alınmaz.

4.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatta Velayet Sahibinden İstenilen Belgeler Nelerdir?

- ❖ Öğrencinin velayetinin mahkeme kararıyla başka birine verilmesi durumunda velayetin kime ait olduğunu belirten mahkeme kararının aslının mutlaka inceleme gününde ibra edilmesi gerekmektedir.
- ❖ Veli kavramı Zihinsel yetersizliği olmayan ve 18 yaşından büyüklerin işlemleri ise kendisi tarafından yapılır. Resmi yatılı okul/kurumlarda kalan öğrenciler ile Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bağlı çocuk yuvaları, bakım evleri ve yetiştirme yurtlarından gelenlerin işlemlerini ise ilgili kurumun yetkililerince yapılacaktır. *(Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 09.10.2009 tarih ve 4448 sayılı eğitsel değerlendirme, tanılama ve özel eğitim uygulamaları konulu yazısının 12. Maddesi.)*
- ❖ Öğrenci 18 yaşından küçük ise, öğrencinin 1. Dereceden akrabasına eğitsel değerlendirme işlemleri ile ilgilenmesi için noter'den belge alınabilmektedir. (Sadece rapor teslimi için)

5.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatta Okuldan İstenilen Belgeler Nelerdir?

Öğrenci ilk defa incelenecekse; Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu doldurulacaktır. (yaz tatilinde bu belge istenmemektedir), Öğrenci ilk inceleme değilse; Bireysel Eğitim Planı (Öz.Eğ.Hiz.Yön.10.mad ve 83/3)(Bireysel Gelişim Raporu) hazırlanacaktır. (Yaz tatili dahil inceleme tarihinde kurumda olması zorunludur)

6.Rehberlik ve Araştırma Merkezine Müracaatta Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinden İstenilen Belgeler Nelerdir?

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine devam eden öğrencilerin yeniden incelemeleri için kurumlar tarafından doldurulmuş “Dönem Sonu Performans Değerlendirme Formu” ile her aya ait “Performans kayıt tablosu” gerekmektedir.

Dönem Sonu Performans Değerlendirme Formu: Öğretmenlerin ve kurum müdürünün imzalarının ve kurum mührünün eksiksiz bir şekilde doldurulması gerekmektedir. Formun altında “Ram Bilgilendirme” kısmının mutlaka açıklayıcı bir şekilde düzenlenmesi öğretmenlerin görüş ve önerilerine yer vermesi önem taşımaktadır. (*Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 09.10.2009 tarih ve 4448 sayılı eğitsel değerlendirme, tanılama ve özel eğitim uygulamaları konulu yazısının 13. Maddesi*)

7.Eğitsel Değerlendirme İsteği Formunun Hazırlanması

Öğrencilerin sınıfı dahil tüm bilgilerinin eksiksiz bir şekilde doldurulması gerekmektedir. Her kademe kendi kademesine uygun eğitsel değerlendirme isteği formunu düzenlemelidir. (Okul öncesi, İlköğretim, Ortaöğretim) Eğitsel değerlendirme isteği formundaki rakamlar;

- (3) Öğrenci bu kazanımı hiçbir yardım almadan yapabiliyor anlamı taşımaktadır.
- (2) Öğrenci yardım almadan ama tam olarak yapamıyor anlamı taşımaktadır.
- (1) Öğrenci belirtilen kazanımları ipucu yada destekle kısmen yapabilmesi durumunda işaretlenir.
- (0) öğrencinin kazanımları yapamaması durumunda işaretlenir.

8. Bireysel Gelişim Raporu nasıl doldurulur?

Bireysel gelişim raporunda öğrencinin tedbiri ve sınıfı özellikle belirtilerek eksiksiz doldurulmalıdır. Bireysel Gelişim Raporu 3 gruptan oluşur

- 1- BEP'e alınan amaçlar
- 2- Kazandırılan kazanımlar
- 3- Kazandırılmayan önümüzdeki dönem için önerilen kazanımlar

9.Bakanlık Eğitsel Değerlendirme İsteği Formunda ve Bireysel Gelişim Raporunda neden sayı ve üst yazı istiyor?

- Yazının hangi okula ait olduğunu görebilmek için,
- Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin inceleme için gerekli evraklar kısmında bunu zorunluluk olarak gösterdiği için(9/b),
- Kişi yada kurumlarca istismar edilmemesi için,
- Yazışma kuralları gereğince.

10.Değerlendirme Süreci Nasıldır?

Değerlendirme süreci; özel eğitim bölümümüzde uzman öğretmenlerimiz tarafından randevu saatinde evraklarının tamamı ve velisiyle gelen bireylerin incelemesi öğrencinin var olan durumuna ve gözlemlenen durumuna göre yapılır. Öncelikli olarak zihinsel performansı, akademik performansı ve okul ve kurumlardan gelen evraklar ile aileden edinilen bilgiler ışığında öğrencinin değerlendirme süreci tamamlanır.

11.Karar Süreci Nasıldır?

Karar Süreci; Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 19-20 ve 21. Maddesine göre oluşturulur ve çalışma esaslarını belirler. Merkezimizde Kurul; Merkez müdür yardımcısının başkanlığında, özel eğitim hizmetleri başkanı, zihinsel/işitme/görme engelliler öğretmeninden bir tanesi, rehber öğretmen ve veliden oluşur. Gerekli görüldüğünde uzman görüşü alınır. Her üye alanı ile ilgili öğrenci hakkında kanaatini belirterek öğrenci hakkında alınacak her karar için oyunu kullanır ve kararlar oy çokluğu ile alınır. Kurulun almış olduğu resmi tedbir kararları öneri mahiyetinde olup asıl kararı il özel eğitim hizmetleri kurulu almaktadır.

12.Çıkan Kararlar (Resmi Tedbirler) Nelerdir?

KARARLAR: her gelen öğrenci için bir eğitsel (Resmi Tedbir) bir de özel eğitim tedbiri alınmaktadır. Bu kararlar ayrı ayrı olabileceği gibi tek tek de alınabilmektedir.

Normal: Öğrencinin özür durumunun belirtildiği türle ilgili olarak ölçülen ya da gözlenen her hangi bir eksikliğin olmaması durumunda alınan karardır. Bu karar alınırken bireyin akranları ile olan durumuna kıyaslama yapılır. Her tanılama çalışması geçerliliği ve güvenilirliği yapılmış tüm ülkelerde kullanılan ortak ölçeklerle ve bu ölçeği kullanabilen/ eğitimini almış deneyimli kişilerce yapılır. Genel olarak bu öğrencilerde görülen uyum ve davranış bozuklukları ya da akademik geriliklerle ilgili olan sorunlarda okul/aile/varsın rehberlik servisi ve öğretmenin iş birliği içinde çalışması önerilmektedir.

Tam Zamanlı Kaynaştırma: Zihinsel performansı, akademik performansı akranlarına yakın seviyede ancak geriliğin olması durumlarında zihinsel ve akademik olarak üstünlük olması

durumunda, dil konuşma, bedensel, işitme, görme vb. durumların özel eğitim sınıfları boyutunda tedbir gerektirmemesi halinde alınan karardır. Her kademedeki ve özür durumunda mevcuttur.

Yarı Zamanlı Kaynaştırma: Öğrencinin tam zamanlı kaynaştırma kadar zihinsel ve akademik beceriye sahip olmaması ama sosyal ve uyum becerilerinin, algılama seviyesinin iyi olması vb. durumlarda yarı zamanlı kaynaştırma kararı alınır. Bu karar alınan öğrencilerin kayıtları özel eğitim sınıfına yapılır fakat akademik derslerin dışında kalan dersleri normal olarak olması gereken sınıfla birlikte yapar. Bu ayrıca öğrencinin sosyal uyum becerisini artırmayı da hedefleyen bir sistemdir. Görme engeli hariç her kademe ve engel gruplarında mevcuttur.

Hafif Düzey Özel Eğitim Sınıfı: Sadece zihinsel engelli bireylerden akranları ile zihinsel ve akademik olarak anlamlı farklılık yaşayan bireylere yöneliktir. Kurul gerekli gördüğünde bu kararı alır. İlimizde 1.ve 2. kademedeki ihtiyaç duyulan okullarda olmakla birlikte ilçelerimizde bazı eksiklikler vardır.

Orta-ağır özel eğitim sınıfı: Hafif özel eğitim sınıfına uyum sağlayamayacak kadar zihinsel ve akademik ayrıca uyum ve davranış, öz bakım sorunu yaşayan bireyler için alınan karardır. Evde eğitim: Öğrencinin velinin evde eğitim isteğinde bulunması ile Milli Eğitim Bakanlığının Evde Hastanede Eğitim Hizmetleri Yönergesinin 7. Maddesindeki koşulları sağladıktan sonra evde eğitim ile ilgili inceleme yapılır. *Milli Eğitim Bakanlığı Evde Hastanede Eğitim Hizmetleri Yönergesi Madde 7:*

(1) Bireyin evde eğitim hizmetinden yararlanmasına ilişkin karar, değerlendirme kurul raporu doğrultusunda kurulca alınır ve RAM'a okula ve veliye yazılı olarak bildirilir. Bireyin hastanede eğitim hizmetinden yararlanmasına yönelik karar ise ilgili hekim ve velinin onayı doğrultusunda alınır

(2) Kurul, öğretim yılının başlamasından 30(otuz) gün önce evde eğitimi gerekli kılan şartları yeniden değerlendirerek bireyin, o öğretim yılında evde eğitim hizmetinden yararlanıp yararlanmayacağına karar verir.

(3) Bireyin evde ve/veya hastanede eğitim hizmeti almasını gerektiren şartların ortadan kalkması durumunda hizmet sona erdirilir. Evde eğitim için tek hekimden alınan "4 Ay Süre İle Dışarı Çıkamaz" ibareli bir sağlık raporu gerekmektedir. Evde eğitim zihinsel engeli olmayan bireyler için alınır ve ilkokulda il özel eğitim hizmetleri kurulu ile görevlendirilen sınıf öğretmenince bu dersler bireyin evinde haftada en az 10 saat olarak okutulur. Ortaokul ve lisede ise bireyin dersine giren tüm öğretmenlerden il özel eğitim hizmetleri tarafından görevlendirilen öğretmenler tarafından haftada 10 saatten az olmamak şartı ile eğitimi verilir.

Evde özel eğitim: zihinsel engelli ve/veya birden fazla engeli bulunan bireyler için haftada en az 10 saat olmak kaydıyla, il özel eğitim kurulunun önerisi ile milli eğitim müdürlüklerince görevlendirilen bir özel eğitim sınıf öğretmeni tarafından evde verilmektedir.

Evde Bakım: Zorunlu eğitime devam edemeyecek öğrenciler için alınan karardır. Bu karar alındıktan sonra veli ve okuldan Milli Eğitim Bakanlığının 31. Maddesinin “a” bendinde bulunan ibareye göre düzenlenmiş (öğrenci zorunlu eğitime devam edemez ibareli) bir engelli sağlık kurulu raporu istenmektedir.

13.Çıkan Kararlar (Resmi Tedbirler) Nelerdir?

- ❖ Hafif zihinsel özel eğitim sınıfı
- ❖ Orta-ağır özel eğitim sınıfı
- ❖ Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi
- ❖ Özel Eğitim Uygulama Merkezi
- ❖ Kaynaştırma
- ❖ Hafif otizm özel eğitim sınıfı
- ❖ Orta-ağır otizm sınıfı
- ❖ İşitme engelli bireyler özel eğitim sınıfı ilkokulu
- ❖ İşitme engelliler özel eğitim sınıfı ortaokul

14.Okul Öncesi Kararlarını Uzatma Veya 1. Sınıf Yaşındaki Öğrencilerin Kaydını Okul Öncesine Alma Nasıl Olur?

- ❖ 60-66 ay arası çocukların 1. Sınıfa kaydı velinin isteği doğrultusunda yapılır.
- ❖ 66, 67 ve 68 ay öğrencilerin velilerinin vereceği dilekçe ile öğrenci 1. Sınıfa kaydı bir yıl ertelenebilir ya da okul öncesi eğitimden yararlanabilir. 69, 70 ve 71 ay öğrencilerin velilerinden çocuğunu ilkokula yazdırmak istemeyenler sağlık raporu ile çocuklarının ilkokula başlamaya hazır olmadıklarını belgelendirmeleri halinde, öğrenci 1. Sınıfa kaydı bir yıl ertelenebilir ya da okul öncesi eğitimden yararlanabilir. Ertelemeler bir defaya mahsus olarak yapılabilir. (15/08/2013 tarih ve 2097382 sayılı Temel Eğitim Genel Müdürlüğünün İlköğretim Kurumlarında Kayıt ve Nakiller konulu yazısının 1. Maddesi.)

15.BEP Nasıl Hazırlanır?

BEP Hazırlanması; her tür ve kademedeki okullara devam eden ve devam ettiği okulda özel eğitim tedbiri almış öğrenciler için BEP geliştirme birimi tarafından BEP hazırlanması zorunludur. (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 72, 73 ve 74. Maddesi.)

16.BEP Birimi Kimlerden Oluşur?

Okul müdürü ya da onun görevlendireceği bir müdür yardımcısı başkanlığında;

- ❖ Rehber öğretmen
- ❖ Öğrencinin dersine giren sınıf öğretmeni varsa alan öğretmenleri,
- ❖ Öğrencinin velisi,
- ❖ Varsa gezici özel eğitim öğretmeni,
- ❖ Uygun olması durumunda RAM temsilcisi

17.BEP Birimi Ne zaman toplanır?

Sene başı ve sonu olmak üzere bir eğitim öğretim yılında en az iki defa toplanır.

18.BEP Biriminde Neler Yapılır?

Öğrencinin BEP biriminde ihtiyacı olduğu saptanan dersler için BEP hazırlanır. Öğrencinin diğer akranlarından farklılığı yoksa o ders için BEP hazırlanmaz. Öğrencinin her dersi için bulunduğu sınıfın ders müfredatına bakılmaksızın neler yapabiliyorsa belirlenir. Eğitim ortamları ve destek eğitim hizmetleri öğrencinin özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre değişebilir. Bu doküman aile, öğretmen ve ilgili uzmanların işbirliği ile planlanır, ailenin de onayı ile uygulanır. Genel olarak BEP, kişinin ihtiyaçlarına göre yapması gereken eylemleri ve alt basamaklarını nasıl, kiminle, nerede, hangi sürede yapılacağını gösteren bir akış planıdır. Grup hedefleri doğrultusunda öğrenciye özgü bireysel hedefler saptanır ve programda hedeflere nasıl ulaşılabileceği belirlenir. Programda sınıf veya konu sonunda öğreneceği bilgilerdeki, becerilerdeki uyarlamalar/değişiklikler belirlenir. BEP'i özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin performans düzeyi, ilgi ve yeteneklerinden hareketle öğrenciye özgü hazırlanmış ünitelendirilmiş yıllık ders planı olarak da düşünebiliriz. Öğrencinin performans alımı yapıldıktan sonra, varsa RAM Özel Eğitim Değerlendirme kurulu tarafından öğrenci adına düzenlenen eğitim planında yer alan yıllık amaçlar ve takip ettiği program temel alınarak uzun ve kısa dönemli amaçların belirlenmesi gerekmektedir.

19.Özel eğitime tabi öğrencilerin devam/devamsızlık durumu nasıldır?

Kaynaştırma öğrencileri için her kademedede 60 gün devamsız hakları vardır. Özel eğitim sınıfı öğrencilerin her kademedede 70 gün devamsızlık hakkı vardır.

20. Kaynaştırma Uygulaması nedir?

Kaynaştırma yoluyla eğitim; özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitimlerini, destek eğitim hizmetleri de sağlanarak yetersizliği olmayan akranları ile birlikte resmî ve özel; okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında sürdürmeleri esasına dayanan özel eğitim uygulamalarıdır.

21. Sınıf kaynaştırma öğrencisine sınıf tekrarı yaptırılır mı?

İlköğretim Yönetmeliği Madde 31 (3) Kaynaştırma ve özel eğitim sınıflarında eğitimlerine devam eden öğrencilere başarısızlıklarından dolayı sınıf tekrarı yaptırılmaz. Ancak;

Velinin yazılı talebi ve Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Biriminin kararı doğrultusunda, ilkokulda kaynaştırma öğrencilerine bir defaya mahsus olmak üzere sınıf tekrarı yaptırılabilir.

22. Kaynaştırma ve özel eğitim öğrencilerinin sınıf geçme ve notları nasıl yapılır?

Öğrenciler, kendileri için hazırlanmış BEP’te belirlenen amaçlar doğrultusunda hazırlanan sorulardan sınav olurlar. Öğrencilere sınıf ortalamasından ve kendi ortalamalarından düşük not verilemez. Öğrencinin muaf olduğu fakat Mebbis’in kabul etmediği derslerde de sınıf ortalamasının altında not verilemez. TEOG Sınav tedbiri ve sınavda sorumlu olduğu dersler öğrencilerin özür durumlarına göre muaf olduğu dersler söz konusudur ve bunlar göz önüne alınmalıdır. (Örneğin işitme engelli öğrenciler İngilizce dersinden muaf tutulur.)

23. Sınav Tedbiri nasıl alınır?

Sınav tedbiri klavuzda belirtilen tarihler arasında aşağıdaki evraklarla yapılır: Veli dilekçesi Hastaneden alınmış heyet raporunun aslı ya da aslı gibidir örneği ile RAM’lara başvuru yapılmalıdır.

24. Sınav Tedbiri öğrenciye ne kazandırır?

- ❖ Sınavda özür durumuna göre 15-30 dk. ek süre verilebilir.
- ❖ Ayrı bir sınav salonunda sınav olunabilir.
- ❖ Optik formu kodlayıcı ya da sınav kitapçığını okuyucu görevlendirilebilir.
- ❖ Evde sınav hizmeti verilebilir.

25. Özel eğitim hizmetlerinden yararlanan öğrenciler hangi şartlarda zorunlu öğrenime devam edemez?

Özel Eğitim Hizmetlerinden yararlanan öğrenci için Sağlık Kurulu tarafından okula devam edemez raporu verildiğinde, okul idaresi öğrencinin durumunu pasif yapabilir.

26. Özel eğitim öğrencileri için ikamet adresi şart mıdır? Veli istediği okula kayıt yaptırabilir mi?

Özel eğitim yönetmeliği Madde 11

(2) Özel özel eğitim okul ve kurumlarında eğitim ve/veya destek eğitim hizmeti alacak bireyler, eğitim planı ve özel eğitim değerlendirme kurul raporu ile okul ve kurumlara doğrudan başvurabilir.

27. Öğrencim kaynaştırma öğrencisi ancak elimde raporu yok ne yapmalıyım?

E-Okul sistemi üzerinde öğrencinin kaynaştırma öğrencisi olup olmadığı, var ise düzeyinin ne olduğu özel eğitim öğrencileri başlığı altında bulunmaktadır.

28. Öğrencimin öğrenme açısından akranlarından geri kaldığını düşünüyorum ne yapmalıyım?

Daha önce öğrenci ile ilgili herhangi bir Özel Eğitim Kurul Kararı yok ise Düzce Rehberlik ve Araştırma Merkezi internet sitesinden Randevu Talep Formunu doldurmanız gerekmektedir. Düzce Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından size randevu verilecek ve randevuya gelirken hangi evrakları getirmeniz gerektiği söylenecektir.

29. Öğrencimin özel eğitim öğrencisi olduğunu düşünüyorum ancak anne ve babası rehberlik ve araştırma merkezine gitmesini istemiyor ne yapabilirim?

Öğrencinin incelenmesinin yapılabilmesi için velisi ya da vasisinin bizzat yanında bulunması gerekmektedir. Aksi halde inceleme yapılamamaktadır.

30. Eğitsel tanılması farklı olan öğrenciler aynı özel alt sınıfta eğitim görebilir mi?

Eğitsel tanılması farklı olan öğrenciler aynı özel alt sınıfta eğitim göremez. Öğrencilerin özel alabilmeleri öğrencinin kendisine uygun özel alt sınıfta eğitim görmesi ile mümkündür. Örneğin hafif düzeyler için açılmış bir özel altsınıfta orta düzey bir öğrenci eğitim alamaz.

31. Sınıf kaynaştırma öğrencim ve/veya çocuğum var TEOG sınavlarına nasıl girecek?

Özel eğitim öğrencileri ile ilgili Geçerli Sağlık Kurulu Raporu olması halinde Düzce Rehberlik Araştırma Merkezi tarafından öğrenciniz ve/veya çocuğunuz için sınav tedbiri alınmaktadır. Çocuğun durumuna ve ihtiyacına göre çocuğa 15 dk ek süre, tek kişilik salon vs. verilebilmektedir. Süreç takviminin okullar tarafından takip edilmesi gerekmektedir.

32. Öğrencim okula yeni kayıt oldu. Eski raporu geçerli midir?

Özel Eğitim Değerlendirme Kurul raporu kademe değişikliğine kadar geçerlidir. Kademe değişikliğinde raporun yenilenmesi gerekmektedir. Örneğin öğrenci 3.sınıfta iken başka bir okula nakil gitti ise önceki raporu geçerlidir. 4. Sınıftan 5. Sınıfa geçti ise o zaman Tekrar Düzce Rehberlik Araştırma Merkezine Başvuru Yapması gerekmektedir. Özel Eğitim Değerlendirme Kurul raporu öğrencinin Okul Öncesi İlgili İlköğretime, İlköğretimden Ortaöğretime geçişine kadar geçerlidir.

33. Öğrencimi rehberlik ve araştırma merkezine göndermek üzere rehberlik ve araştırma merkezinden randevu aldım. Bireysel gelişim raporunu mu? Eğitsel değerlendirme istek formunu mu? hangisini doldurmalıyım?

Öğrenci ilk defa Rehberlik ve Araştırma Merkezi' ne incelenmek için geliyorsa veya kademe değişikliği nedeni ile öğrencinin incelenmesi isteniyorsa EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ FORMU doldurulmalıdır. Öğrenci Rehberlik ve Araştırma Merkezine rapor yenileme için geliyor ise öğrencinin BEP planına göre gelişimini gösteren BİREYSEL GELİŞİM RAPORU düzenlenip Rehberlik ve Araştırma Merkezine gönderilmesi gerekmektedir.

34. Çocuğum okula gidemeyecek derecede hasta evde eğitim hizmetinden yararlanabilir mi?

Evde Eğitim Yönergesine Göre

Madde 6- (1)- Evde eğitim hizmeti verilebilmesi için;

a) Bireyin en az dört ay süreyle örgün eğitim kurumundan doğrudan yararlanmasının mümkün olmadığı ya da yararlanması hâlinde olumsuz sonuçlar doğuracağını belirten sağlık raporunun olması gerekmektedir.

Öğrenci velisinin sağlık kurulu raporu ile çocuğunun okuluna müracaat etmesi ve okulun öğrenciyi Rehberlik ve Araştırma Merkezine göndermesi ile süreç başlar.

35. İlk, orta ve liselerde özel eğitim sınıfı açma şartları nelerdir?

Özel Eğitim Sınıfı Açılması İle İlgili Süreç:

a) Okullarımızda özel eğitim sınıfı açılması amacıyla okul idareleri (RAM'ın bilgisi dâhilinde), RAM'lar, İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu; ihtiyaç olması halinde Millî Eğitim Müdürlüğüne resmi yazıyla talepte bulunur.

b) İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüğü resmi yazıyı, konuyu görüşmesi ve karara bağlaması amacıyla İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna havale eder.

c) İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu konuyu değerlendirerek teklifi uygun görmesi halinde Eğitim Müfettişleri Başkanlığına, açılması düşünülen özel eğitim sınıfının fiziki yapısının mevzuata uygunluğunun incelenmesi yönünde resmi yazıyla talepte bulunur.

d) Eğitim Müfettişleri Başkanlığı açılması teklif edilen özel eğitim sınıfını yerinde inceleyerek kararını rapor halinde İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna bildirir.

e) Valilik Onayı ile açılmış olan özel eğitim sınıfının öğretmen normu için okul idaresi "Norm Kadro Düzeltme Çizelgesi Ek-5)'i doldurarak İl Millî Eğitim Müdürlüğüne bildirir.

f) Açılan Özel Eğitim Sınıfı Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bildirilir.

g) Açılan özel eğitim sınıfı için norm kadro alınana kadar geçen süre içerisinde özel eğitim sınıfına yönlendirilen öğrencilerin eğitimlerinin kesintiye uğramaması için öncelikle özel eğitim sınıfı öğretmeni görevlendirilmelidir. Özel eğitim sınıfı öğretmeni yoksa Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders Ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9. Maddesinin 2. bendine göre nitelikleri uygun öğretmen görevlendirmesi İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüklerince yapılır.

36. İlkokul ortaokul ve liselerde destek eğitim odası açma şartları nelerdir?

Destek eğitim odalarının açılması ile ilgili süreç:

a) Okullarımızda destek eğitim odası açılması amacıyla okul İdareleri (RAM'ın bilgisi dâhilinde), RAM'lar, İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu; ihtiyaç olması halinde Millî Eğitim Müdürlüğüne resmi yazıyla talepte bulunur.

b) İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüğü resmi yazıyı, konuyu görüşmesi ve karara bağlaması amacıyla İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna havale eder.

c) İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu konuyu değerlendirerek teklifi uygun görmesi halinde Eğitim Müfettişleri Başkanlığına, açılması düşünülen destek eğitim odasının fiziki yapısının mevzuata uygunluğunun incelemesi yönünde resmi yazıyla talepte bulunur.

d) Eğitim Müfettişleri Başkanlığı açılması teklif edilen destek eğitim odasını yerinde inceleyerek kararını rapor halinde İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna bildirir.

e) İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu; destek eğitim odası açılması yönündeki kararı ve Eğitim Müfettişleri Başkanlığının uygun görüşü belirten raporu doğrultusunda Valilik Makamı Onayı için resmi yazışmayı yapar.

f) Açılan destek eğitim odası Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bildirilir.

g) Destek eğitim odası açılan okullarda öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına göre görme, işitme, zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri öncelikli olmak üzere, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen, sınıf öğretmeni ve alan öğretmenleri görevlendirilir. Destek eğitim odasına öncelikle okulun

öğretmenlerinden olmak üzere RAM'da görevli öğretmenler ya da diğer okul ve kurumlardaki öğretmenler görevlendirilir.

37. Özel eğitim sınıfında öğretmen atamaları ve görevlendirmeleri nasıl yapılmaktadır?

Açılan özel eğitim sınıfı için norm kadro alınana kadar geçen süre içerisinde özel eğitim sınıfına yönlendirilen öğrencilerin eğitimlerinin kesintiye uğramaması için öncelikle özel eğitim sınıfı öğretmeni görevlendirilmelidir. Yoksa Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders Ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 9. Maddesi 2. bendine göre nitelikleri uygun öğretmen görevlendirmesi İl/ilçe Millî Eğitim Müdürlüklerince yapılır.

38. Destek eğitim odasına öğretmen görevlendirmeleri nasıl yapılmaktadır?

Destek eğitim odası açılan okullarda öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına göre görme, işitme, zihinsel engelliler sınıf öğretmenleri öncelikli olmak üzere, gezerek özel eğitim görevi yapan öğretmen, sınıf öğretmeni ve alan öğretmenleri görevlendirilir. Destek eğitim odasına öncelikle okulun öğretmenlerinden olmak üzere RAM'da görevli öğretmenler ya da diğer okul ve kurumlardaki öğretmenler görevlendirilir.

KAYNAKÇA

Bu çalışma T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan yayınlar ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın ilgili yasal mevzuatı referans alınarak hazırlanmıştır.